Lietas arhīva Nr. C-0493-18/28
ECLI:LV:KURT:2018:0221.C19047417.2.S
Lieta Nr. C19047417

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā
Kuldīgā 2018.gada 21.februārī

Kurzemes rajona tiesa,
tiesnese Liena Jansone
ar tiesas sēdes sekretāri Ivetu Valtmani,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu AS „Money Express Credit" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu. Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

prasītāja cēlusi prasību pret atbildētāju par parāda 5 286,61 EUR piedziņu. Prasība pamatota uz Civillikuma 1587., 1652., 1670., 1672., 1673., 1692., 1698., 1702., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1943., 1946.pantu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2017.gada 13.janvārī starp pusēm noslēgts Finanšu līzinga līgums Nr. 20170113-2271 (turpmāk - Līgums), saskaņā ar kuru atbildētājas uzdevumā prasītāja iegādājās savā īpašumā un nodeva atbildētājai turējumā un lietošanā transportlīdzekli *Audi A4*, valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/ (turpmāk – Līzinga objekts), kā arī piešķīra atbildētājai tiesības Līzinga objektu izpirkt, veicot Līgumā paredzētos maksājumus.

Saskaņā ar Līguma 6.1. punktu atbildētājai ir pienākums veikt visus Līgumā paredzētos maksājumus saskaņā ar maksājumu grafiku (katra mēneša 25.datumā) un/vai Līguma noteikumiem, kā arī pildīt citus Līgumā noteiktus pienākumus.

Ņemot vērā, ka atbildētāja savlaicīgi neveica Līgumā noteiktajā kārtībā Līgumā paredzētos maksājumus saskaņā ar maksājumu grafiku un/vai Līguma noteikumiem, iestājās Līguma 9.1.punkts, kurš nosaka, ka Līguma maksājumu kavējuma gadījumā atbildētājai jāmaksā prasītājai nokavējuma procenti 0,8 % dienā no nokavētās maksājuma summas par katru nokavējuma dienu.

Saskaņā ar Līguma 10.3.1. punktu prasītāja ir tiesīga pieprasīt nodot Līzinga objektu turējumu prasītājai un pirms termiņa izprasīt visas saistības pēc Līguma, veikt piespiedu Līzinga objekta pārņemšanu un ierosināt Līzinga objekta pārdošanu, ja atbildētāja vairāk par 30 dienām kavē jebkura Līgumā vai Maksājumu grafikā paredzētā maksājuma izpildi.

Ar 2017.gada 25.aprīļa pieprasījumu par pirmstermiņa Līguma saistību izpildi Nr. 25042017/134 atbildētāja informēta, ka prasītāja saskaņā ar Līguma 10.4.punktu pirms termiņa pieprasa izpildīt visas saistības pēc Līguma līdz 2017.gada 8.maijam, jo ir iestājies Līguma 10.3.1.punktā noteiktais gadījums.

Atbildētāja noteiktajā termiņā parāda samaksu neveica.

Atbilstoši Līguma 10.4.punktam atbildētājai ir pienākums pēdējā Līguma darbības dienā vai dienā, kuru savā paziņojumā par Līguma saistību pirmstermiņa izpildi noteikusi prasītāja, nodot Līzinga objekta turējumu prasītājai, ja tas nav izdarīts iepriekš.

Atbildētāja nav nodevusi Līzinga objektu prasītājai, līdz ar to prasītājai bija liegta iespēja izmantot savas Līguma 10.6.punktā noteiktās tiesības un realizēt Līzinga objektu par brīvo cenu, lai no Līzinga objekta pārdošanas iegūtiem naudas līdzekļiem, kaut daļēji dzēstu atbildētājas parāda saistības.

Līdz 2017.gada 8.septembrim atbildētāja nav veikusi parāda samaksu pilnā apmērā, tādējādi atbildētājas no Līguma izrietošās parāda saistības ir 5 286,61 EUR, kas sastāv no pamatparāda 4 877,85 EUR, procentiem (līdz 25.04.2017.) - 402,9 EUR, nokavējuma procentiem (līdz 25.04.2017.) – 5,86 EUR.

Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētājas parādu 5 286,61 EUR, kas sastāv no pamatparāda 4 877,85 EUR, nolīgtiem procentiem 402,90 EUR, nokavējuma procentiem 5,86 EUR, atzīt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no atbildētājas likumiskos 6 % gadā no piedzītās, bet neatmaksātās parāda pamatsummas, kā arī piedzīt no atbildētājas visus tiesāšanās izdevumus.

Atbildētāja rakstveida paskaidrojumus par prasību nav iesniegusi.

Puses uz tiesas nav ieradušās.

2018.gada 16.februārī tiesā saņemts prasītājas iesniegums, kurā prasītāja norāda, ka prasību uztur pilnā apmērā uz prasības pieteikumā norādītajiem pamatiem, kā arī lūdz lietu izskatīt bez prasītājas pārstāvja piedalīšanās tiesas sēdē. Vienlaikus prasītāja, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.pantu, lūdz piedzīt no atbildētājas tiesāšanās izdevumus – izdevumus, kas saistīti ar sludinājuma ievietošanu laikrakstā, 17,36 EUR.

Atbildētājai par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots saskaņā ar Civilprocesa likuma 59.panta nosacījumiem. Aicinājums atbildētājai ierasties tiesā 2018.gada 21.februārī plkst.10.00 publicēts oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" 2017.gada 10.novembrī (lietas 35.lapa).

Šādos apstākļos, tiesa uzskata, ka atbilstoši Civilprocesa likuma 156.pantam, iespējams izskatīt lietu bez pušu klātbūtnes, jo tiesa nekonstatē Civilprocesa likuma 209. un 210.pantā norādītos pamatus lietas izskatīšanas atlikšanai un no aicinājuma publikācijas dienas oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis" ir pagājis vairāk kā viens mēnesis.

Novērtējot lietā esošos dokumentus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Saskaņā ar Civillikuma 1402.pantu *saistību tiesības rodas vai nu no tiesiska darījuma, vai no neatļautas darbības, vai pēc likuma.*

Komerclikuma 463.pants nosaka, ka *līzinga līgums ir tāds līgums, ar kuru komersants (līzinga devējs) apņemas iegūt īpašumā līzinga ņēmēja izraudzītu lietu no līzinga ņēmēja izraudzītas trešās personas (pārdevēja) un nodrošināt šīs lietas nodošanu līzinga ņēmēja lietošanā, bet līzinga ņēmējs apņemas pieņemt šo lietu un samaksāt nolīgto atlīdzību.* Minētā panta otrā daļa nosaka, ka *līzinga līgumam piemēro Civillikuma noteikumus par pirkuma līgumu [..], ja ir nolīgtas līzinga ņēmēja tiesības līzinga līguma termiņa beigās, ievērojot nosacījumu, ka līzinga ņēmējam nav neizpildītu saistību pret līzinga devēju, iegūt līzingā nodoto lietu īpašumā bez papildu atlīdzības [..].*

2017.gada 13.janvāra Finanšu līzinga līgums Nr. 20170113-2271 (lietas 9.-14.lapa, turpmāk – Līgums) apliecina, ka puses ir vienojušās par darījuma būtiskajām sastāvdaļām, ar nolūku savstarpēji saistīties un saskaņā ar Civillikuma 1533.pantu šis līgums uzskatāms par galīgi noslēgtu un atzīstams par līzinga līgumu, saskaņā ar kuru prasītāja apņēmusies iegūt īpašumā atbildētājas izraudzītu transportlīdzekli, nododot to atbildētājas lietošanā. Savukārt atbildētāja apņēmusies veikt samaksu Līgumā noteiktajos termiņos un apmērā, Līguma termiņa beigās iegūstot transportlīdzekli savā īpašumā.

Šādos apstākļos tiesa secina, ka starp prasītāju un atbildētāju izveidojās tiesiskas līzinga līguma attiecības, no kurām prasītājai izriet pienākums veikt samaksu par transportlīdzekli - 4877,85 EUR, savukārt atbildētājai izriet pienākums laika periodā no 2017.gada 13.janvāra līdz 2022.gada 25.janvārim veikt prasītājai ikmēneša maksājumus 157,82 EUR, pirmajā mēnesī samaksājot Līguma atlīdzību 121 EUR, otrajā mēnesī veicot pirmo maksājumu par transportlīdzekli – 206,59 EUR, pēdējā mēnesī – 157,19 EUR, kuros citstarp, ietilpst pirkuma maksa par prasītājas iegādāto transportlīdzekli.

Saskaņā ar Civillikuma 1587.pantu *tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.*

Prasītājas paskaidrojumi (lietas 4.-5.lapa), Pavadzīme (lietas 15.lapa), parāda aprēķins (lietas 16.lapa) apliecina, ka prasītāja no savas puses Līgumu ir izpildījusi un veikusi samaksu par transportlīdzekli 4 877,85 EUR. Atbildētāja uzņemtās saistības no savas puses nav izpildījusi pilnā apmērā, nav veikusi maksājumus Līgumā noteiktajos termiņos un apmērā, kā rezultātā nav veikusi prasītājas izsniegtās transportlīdzekļa pirkuma maksas 4877,85 EUR atmaksu.

Saskaņā ar Civillikuma 1589.pantu, *vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad [...] kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.*

Saskaņā ar Līguma 10.3.1.punktu prasītājai pielīgta tiesība vienpusēji atkāpties no līguma, pieprasot nodot transportlīdzekļa turējumu prasītājai un pirms termiņa izpildīt visas saistības pēc Līguma, ja atbildētāja vairāk par 30 dienām kavē jebkura Līgumā vai maksājumu grafikā paredzētā maksājuma izpildi.

Līdz ar to tiesa secina, ka puses ir vienojušās par prasītājas tiesību vienpusēji atkāpties no līguma. Savukārt maksājumu grafiks (lietas 13.lapa) un parāda aprēķins (lietas 16.lapa) apliecina, ka atbildētāja ir pieļāvusi Līguma noteikumu pārkāpumu un nav veikusi maksājumus Līgumā noteiktajos termiņos, pieļaujot maksājumu kavējumus ilgāk kā 30 dienas. Savukārt 2017.gada 25.aprīļa pieprasījums par pirmstermiņa Līguma saistību izpildi (lietas 17. lapa), VAS „Latvijas pasts" čeks (liets 18.lapa), pasta sūtījumu saraksts (lietas 19.lapa) apliecina, ka prasītāja, izmantojot Līgumā paredzētās tiesības vienpusēji atkāpties no Līguma, par to ir paziņojusi atbildētājai.

Tādējādi tiesa atzīst prasītājas vienpusējo atkāpšanos no Līguma un visu no Līguma izrietošo saistību izpildes pieprasījumu no atbildētājas par atbilstošu pušu noslēgtajam līgumam un Civillikuma normām, jo atbildētāja, neveicot ikmēneša maksājumus Līgumā noteiktajā kārtībā, ir pieļāvusi maksājumu kavējumus ilgāk kā 30 dienas.

Saskaņā ar Līguma 10.5.punktu Pamatojoties uz Līguma 10.3.1.-10.3.14.apakšpunktu, prasītāja rakstveidā pieprasa atbildētājai norādītajā termiņā un vietā nodot transportlīdzekļa turējumu un/vai līdz minētā termiņa beigām pirms termiņa izpildīt visas saistības pēc Līguma.

Pieprasījums (lietas 17.lapa), prasītājas paskaidrojumi (lietas 4.-5.lapa) apliecina, ka atbildētāja pēc prasītājas rakstveida pieprasījuma nav nodevusi transportlīdzekli prasītājai, kā rezultātā prasītājai bijusi liegta iespēja izmantot Līguma 10.6.punktā noteiktās tiesības un realizēt transportlīdzekli par brīvo cenu, lai no transportlīdzekļa pārdošanas iegūtiem naudas līdzekļiem dzēstu atbildētājas parādu.

Līdz ar to tiesa atzīst, ka vienpusēji atkāpjoties no Līguma, prasītāja pamatoti ir izvirzījusi prasījumu pret atbildētāju par neatmaksātās transportlīdzekļa pirkuma maksas 4 877,85 EUR piedziņu no atbildētājas.

Saskaņā ar Civillikuma 1753.pantu *ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu (..) lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu.*

Saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu *pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu vai uz likumu.*

Saskaņā ar Līgumu (lietas 9.-12.lapa), maksājumu grafiku (lietas 13.-14.lapa) atbildētāja ir apņēmusies prasītājai maksāt procentus par transportlīdzekļa iegādei izmaksāto naudas līdzekļu izmantošanu pēc likmes 30 % no neatmaksātās maksājuma summas (Līguma 1., 8.1., 8.3.punkts).

Parāda aprēķins (lietas 16..lapa), apliecina, ka atbildētāja par laika periodu no 2017.gada 13.janvāra līdz 2017.gada 25.aprīlim nav veikusi procentu par automašīnas iegādei izsniegto naudas līdzekļu 4877,85 EUR izmantošanu samaksu.

Saskaņā ar Līguma 9.1.punktu Līguma maksājumu kavējuma gadījumā atbildētājai jāmaksā prasītājai nokavējuma procenti 0,8 % dienā no nokavētā maksājuma summas par katru nokavējuma dienu.

Maksājumu grafiks (lietas 13.-14. lapa), parāda aprēķins (lietas 16.lapa) apliecina, ka atbildētāja kopš 2017.gada 25.februāra nav veikusi ikmēneša summas samaksu atbilstoši maksājuma grafikā norādītajam, kā rezultātā prasītāja par laika periodu no 2017.gada 25.feruāra līdz 2017.gada 25.aprīlim aprēķinājusi nokavējuma procentus 5,86 EUR.

Ievērojot apstākli, ka puses Līgumā ir vienojušās par procentu apmēru un samaksas termiņu, kā arī lietā nav konstatējams, ka prasītāja, veicot procentu par naudas līdzekļu izmantošanu un procentu, par ikmēneša maksājuma nokavējumu, aprēķinus, procentu maksājumus būtu aprēķinājusi lielākā apmērā, nekā to paredz Līgums, tiesa atzīst par pamatotu un apmierināmu prasību daļā par nolīgto procentu par naudas līdzekļu izmantošanu 402,90 EUR, kas aprēķināti par laika periodu no 2017.gada 13.janvāra līdz 2017.gada 25.aprīlim un nokavējuma procentu, kas aprēķināti par 2017.gada 25.februāra līdz 2017.gada 25.aprīlim, 5,86 EUR piedziņu no atbildētājas.

Civillikuma 1838.pants nosaka, *ka pienākums pierādīt to, ka samaksa ir izdarīta, ir tam, kas to apgalvo*. Atbildētāja nav iesniegusi tiesai jebkādus pierādījumus par to, ka ir samaksājusi prasībā norādītos maksājumus lielākā apmērā, nekā norāda prasītāja. Līdz ar to, ņemot vērā spriedumā norādīto argumentāciju, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma pilnībā, piedzenot no atbildētājas pamatparādu 4877,85 EUR, nesamaksātos līgumiskos procentus par laika periodu no 2017.gada 13.janvāra līdz 2017.gada 25.aprīlim 402,90 EUR un nokavējuma procentus par laika periodu no 2017.gada 25.februāra līdz 2017.gada 25.aprīlim 5,86 EUR.

Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa nosaka, ka *pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus [..] proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.*

Līdz ar to no atbildētājas par labu prasītājai piedzenami tiesas izdevumi: valsts nodeva 446,20 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 20,56 EUR (ar prasības pieteikuma noraksta un tiesas pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi – 3,20 EUR un ar sludinājuma ievietošanu laikrakstā saistītie izdevumi 17,36 EUR).

Civilprocesa likuma 195.pants nosaka tiesai pienākumu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, sprieduma rezolutīvajā daļā norādīt prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt procentus, minot to apmēru.

Saskaņā ar Civillikuma 1757. un 1765.pantiem tiesa nosaka prasītājai tiesības saņemt no atbildētājas procentus – 6 % gadā no piedzītās parāda pamatsummas.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, taisot spriedumu par naudas summas un tiesāšanās izdevumu piedziņu, tiesa spriedumā nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei, kas nevar būt garāks par 10 dienām no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, 42.pantu, 189.-193.pantu, 195.,204.[1], 250.[25], 250.[27] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu AS „Money Express Credit", reģistrācijas Nr. 40103326532, pamatparādu 4877,85 EUR (četri tūkstoši astoņi simti septiņdesmit septiņi *euro* un 85 centi), līgumiskos procentus par laika periodu no 2017.gada 13.janvāra līdz 2017.gada 25.aprīlim 402,90 EUR (četri simti divi *euro* un 90 centi), nokavējuma procentus par laika periodu no 2017.gada 25.februāra līdz 2017.gada 25.aprīlim 5,86 EUR (pieci *euro* un 86 centi) un tiesas izdevumus 466,76 EUR (četri simti sešdesmit seši *euro* un 76 centi).

Samaksa veicama AS „Money Express Credit", reģistrācijas Nr. 40103326532, norēķinu kontā Nr. LV42CBBR1122020800010, kas atvērts AS „BlueOrange Bank".

Noteikt AS „Money Express Credit", reģistrācijas Nr. 40103326532, tiesības saņemt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par laiku līdz sprieduma izpildei vai dienai, kad atbildētāja mantu pārdod izsolē, vai līdz brīdim, kad iestājas Civillikuma 1763.pantā norādītie apstākļi, procentus – 6 % apmērā gadā no piedzītās parāda pamatsummas – 4877,85 EUR.

Noteikt, ka atbildētāja spriedumu par naudas summas piedziņu un par tiesas izdevumu piedziņu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Prasītāja spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā 20 (divdesmit) dienu laikā Kurzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Tiesnese L. Jansone